

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-20
Besvaras senast
2021-04-28 kl. 12.00

Till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:2586 Nationella riktlinjer för ett förstärkt individuellt brandskydd på lång sikt

Varje år runt jul blir frågan om brandsäkerhet aktuell, och detta av tragiska skäl. Alltför många människor har omkommit i bostadsbränder. Sedan många år tillbaka finns en strävan mot att äldre personer och personer med funktionsnedsättning så långt som möjligt ska få bo kvar i sitt eget hem, och i stället för vårdboende alternativt gruppboende få hälso- och sjukvårdsinsatser, hemtjänstinsatser och bostadsanpassning i hemmet. Detta innebär att det finns fler människor som har svårare att sätta sig i säkerhet vid brand. Det handlar inte om att dessa målgrupper står för en högre procent av bostadsbränder, utan att de har svårare att klara sig om en brand skulle uppstå.

Det finns dock vissa individer i dessa målgrupper som är högriskpersoner när det gäller uppkomst av brand och det är rökare i kombination av olika former av psykisk eller fysisk funktionsvariation. Det finns en risk att man tappar cigaretten och inte har möjlighet att ta upp den eller släcka den. Det finns flera fall där hemtjänstpersonal vittnat om faran med detta och där det upprepade gånger hänt att man tappat cigaretter som legat på golv och gjort brännmärken. Risken är stor trots flera tillsynstillfällen dygnet runt.

Denna riskgrupp är i många fall i behov av system med ett detektoraktiverat sprinklersystem. Detta är en förhållandevis stor investering men i förhållande till risker och andra kostnader som detta medför är det en förhållandevis liten summa. Det är givetvis en stor kostnad för den enskilde individen, och det är orimligt att räkna in det i den enskildes ansvar enligt lagen om skydd mot olyckor. Detta handlar om ett fåtal individer per kommun så den sammantagna kostnaden för kommunerna blir ändå låg.

För att det individuella brandskyddet ska stärkas upp behöver man på lång sikt tillsätta en offentlig utredning, på liknande sätt som gjordes i Norge 2012 som resulterade i utredningen *Trygg hjemme – Brannsikkerhet for utsatte grupper* (NOU 2012:4). Man bör då se över relevant lagstiftning (till exempel socialtjänstlagen och lagen om bostadsanpassning) och undersöka vad som är rimlig skyddsnivå för personer med särskilt stort behov och hur ansvarsfördelningen bör se ut. MSB och Socialstyrelsen har kommit en bra bit i detta arbete genom den nyligen publicerade vägledningen *Brandsäker bostad för alla – Stärkt brandskydd för särskilt utsatta individer*, men denna är baserad på en frivillighet från kommunerna i enlighet med nuvarande tolkning av

lagstiftningen. För att uppnå en likvärdighet inom landet bör ansvaret förtydligas och en rimlig skyddsnivå för dessa individer sättas på nationell nivå.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Mikael Damberg:

Hur ställer sig statsrådet till att på lång sikt stärka upp brandskyddet på samma sätt som man har gjort i Norge?

.....

Marléne Lund Kopparklint (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders